

Pou de les Comes

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Mas de les Comes S/N
Emplaçament	A a part nord-est de la masia a sota del turó del Pedró i al costat de l'anc camí ral de Sant Quirze de Besora Santa Maria
Alçada:	Mas de les Comes

Coordenades:

Latitud:	42.107077254168
Longitud:	2.2288516169801
UTM Est (X):	436242
UTM Nord (Y):	4661953

Classificació

Número de fitxa	08237 - 103
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Segle	XVII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Element molt ben restaurat i integrat al conjunt de la masia de les Comes formant part del mateix conjunt i dins de la seva finca particular
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Element inventariat amb el conjunt de la masia al catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable del municipi de Sant Quirze de Besora amb la fitxa núm 2, inclosa com a BPU i àrea d'expectativa arqueològica /paleontològica
Número inventari	Sí. IPA Núm. 23792
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Obert
Ús actual:	Altres

Titularitat	Privada
Titular:	000202500DG36B0001ZO
Autoria de la fitxa	Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa:	dv., 28/07/2023 - 06:57

Descripció

Pou situat a la part de llevant de la casa i dins del jardí privat. Es tracta d'un element de planta circular construït amb les parets de maçoneria de còdols de riu mal treballats i escairats, units amb morter de calç i col·locats en filades irregulars. L'accés està format per una finestra protegida per una reixa amb l'ampit de maó ceràmic i els bastiments i llinda de fusta i es situa a la part oest just a enfront de la façana de la casa. Està cobert per una coberta a dues vessants de teula ceràmica àrab damunt de bigues de fusta. El pou, actualment encara en ús té una profunditat notable. L'aparell de la part interna és de la mateixa factura que la resta de la seva fàbrica.

Observacions:

Aquest element guarda moltes relacions amb altres pous del municipi com és el cas del pou del Racó, el pou de les Illes, el pou de l'Illa o el pou del carrer del Pont per posar alguns exemples amb una planta circular, parets de maçoneria de còdols de riu mal desbastats i coberts amb teulada de teula ceràmica. Semblen correspondre de mitjans del segle XVII o fins hi tot XVIII.

Història

Masia documentada des del segle XIV com una possessió del monestir de Sant Joan de les Abadesses i per tant a dins del terme parroquial de Sant Quirze segomns la documentació conservada a l'arxiu del castell de Montesquiu (Espadaler, R. El castell de Montesquiu a finals de l'edat mitjana). A mitjans del segle XVI va passar a mans de la família Comes. Segons Serrallonga (Serrallonga, 1998. Ob cit) de la casa en procedia la figura de Segimon Comes Codinac, capellà de Sant Quirze que va tenir un paper important en el món de la cultura i l'ensenyament. Segons Amadeu Colom (Ajuntament de Sant Quirze de Besora, 1974) esmenta que va néixer al 1664 i va morir el 1740 tot i que Rafael Carreras Candi consultant el registres parroquials localitza el seu naixement el 21 de desembre de 1667. Fill d'Antoni Comes del mateix mas santquirzenc es va vincular amb la Universitat de Barcelona i després a la de Cervera en motiu de la derrota catalana a mans del rei Felip V. Segimon Comes va ser president de l'acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona dita acadèmia sense nom (1729-1752) i que provenia de l'acadèmia dels desconfiats (1700-1703). Va ser reconegut com a "retòric de coneguda fama" i més tard com a rector. Aquesta acadèmia segons el mateix Serrallonga va ser promoguda pel comte de Peralada, Bernardo Antonio de Boxadors. Consta que Segimon instruïa les classes des de casa seva. Va ser sacerdot de Sant Cugat del rec i en algunes de les visites que va fer a la seva finca familiar en va redactar el testament i va morir el 1740.

Posteriorment trobem la casa inventariada al padró de finques (Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento de 1862) i a la inscripció 45 hi trobem un tal Joan Parés Colom on esmenta

Por una casa en labor de despoblado, con su huerto adyacente nº1 llamado las Comas" i amb uns valor de 105,33 lliures. segons serrallonga, (Serrallonga ob. cit, 1998) Apèndix II a través de la documentació de l'arxiu del castell de Montesquiu (ACM, carpeta 17, plec 2 o registro de vesanas de los años 1828-30) esmenta que els Colom eren peraires i teixidors de Sant Quirze de Besora que habitaven al carrer de les

Roques, 7 i arrendataris del comte de Santa Coloma. En canvi els Parés també eren pareires i en el cens del castell de Montesquiú esmenta un tal Josep Duran i Parés veí de Sant Quirze on al cens de 1857 és propietari i que va morir el 1866. També hi ha un tal Quirze Parés i Duran Paraire, veí de Sant Quirze, arrendatari del comte de Santa Coloma i que habita al carrer del Pont 13-34. Va ser jutge municipal.

No obstant a la inscripció 47 del mateix quadern de liquidacions ens parla d'un tal *Segismundo Comas* el qual posseeix "posesion nombrada las Comas situada a Oriente del termino, de su propiedad y que cultiva de su cuenta " i amb un valor total de les terres de 20.161, 43 lliures

No hem trobat més dades referents a aquesta casa que el 1828 va passar a mans de la família esquerra els quals encara avui en són els propietaris. La casa va ser restaurada el 1984.

Bibliografia

COLOM AMADEU , 1972. Llistat de rectors de la parròquia de Sant Quirze. Programa de la Festa Major. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

SERRALLONGA URQUIDI, J; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo Editorial. Annex II i III

DDAA, 2022. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Catàleg de masies i cases rurals. Fitxa. núm. 2. Ajuntament de Sant Quirze de Besora.

AMQ. Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento de 1862. Sant Quirze de Besora. Carpeta 1016

ACM. *Registro de vesanas de los años 1828-30* Carpeta 17. Plec 2

